

รายงาน

เฝ้าระวังทางระบาดวิทยา WESR

ประจำสัปดาห์

Weekly Epidemiological Surveillance Report

สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข / Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health.

ISSN 0859-547X http://epid.moph.go.th/weekly/w_2548/menu_wesr48.html

ปีที่ ๓๖ : ฉบับที่ ๔๗ : ๒ ธันวาคม ๒๕๔๘ Volume 36 : Number 47 : December 2, 2005

สัปดาห์ที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
จำนวนจังหวัดที่ส่ง	54	55	66	65	62	66	63	57	62	68	65	58	65	56	59	55	60	63	64	57	66	64	66	63	62	60

สัปดาห์ที่	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
จำนวนจังหวัดที่ส่ง	58	70	63	65	64	64	60	61	70	67	61	63	61	63	65	64	64	71	65	68	64					

สัปดาห์ที่ 47 ระหว่างวันที่ 20 – 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548

จำนวนจังหวัดส่งข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วนทันตามกำหนดเวลา

สัปดาห์ที่ 47 ส่งทันเวลา 64 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 84.21

รายงานการสอบสวนผู้ป่วยไข้หวัดนก รายที่ 4

รายงานโดย นายแพทย์ชัยพร สุชาติสุนทร, นายแพทย์คำนวณ อึ้งชูศักดิ์, แพทย์หญิงวรรณ หาญเขาวรรณกุล,
นายแพทย์จักรรัฐ พิทยาวงศ์อานนท์ และ นายสัตวแพทย์การุณ ชนะชัย

การสอบสวนทางระบาดวิทยา

สำนักโรคระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค

✉ Chaiyaporn08@yahoo.com

ความเป็นมา

สำนักโรคระบาดวิทยา ได้รับแจ้งจากโรงพยาบาลศิริราช เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 ว่า พบผู้ป่วยปอดอักเสบที่มีผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการเบื้องต้นสงสัยว่า อาจติดเชื้อไข้หวัดนก 1 ราย จึงได้ส่งทีมแพทย์ในโครงการฝึกอบรม สาขาเวชศาสตร์ป้องกัน แขนงระบาดวิทยา และคณะ ร่วมกับเจ้าหน้าที่จากสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ศูนย์บริการสาธารณสุขที่ 43 มีนบุรี และกรมปศุสัตว์ ออกดำเนินการสอบสวนโรคในพื้นที่ระหว่างวันที่ 9 – 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 เพื่อยืนยันการเกิดโรค ค้นหาขนาดและความรุนแรงของปัญหา ศึกษาปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรค และกำหนดแนวทางในการควบคุมและป้องกันโรค

ผลการสอบสวน

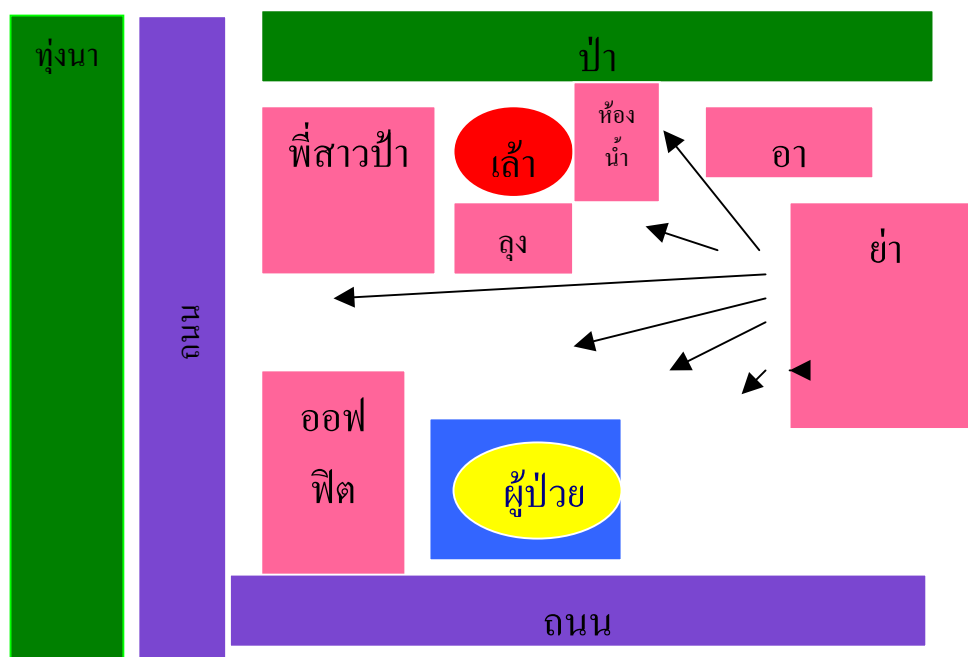
ผู้ป่วยเด็กชายไทย อายุ 1 ปี 6 เดือน เริ่มป่วยวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 ด้วยอาการ น้ำมูกใส ไอ ต่อมา มีไข้ หอบ เข้ารับการรักษาที่ศูนย์สุขภาพชุมชนของโรงพยาบาลเกษมราษฎร์ วันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 ได้รับยาไปรับประทานที่บ้าน อาการดีขึ้น ไม่มีไข้ ไอเล็กน้อย แต่รับประทานได้น้อย วันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548

	สารบัญ	
◆ รายงานการสอบสวนผู้ป่วยไข้หวัดนก รายที่ 4		821
◆ สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์ สัปดาห์ที่ 47 วันที่ 20 - 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548		824
◆ สถานการณ์โรคเบาหวานในประเทศไทย		826
◆ ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาเร่งด่วนประจำสัปดาห์ สัปดาห์ที่ 47 วันที่ 20 - 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548		829

ไข้กลับขึ้นสูง อาเจียน 3 ครั้ง ซึม ญาติพาเข้ารับการรักษารักษาโรงพยาบาลเกษมราษฎร์ในวันเดียวกัน แรกได้รับ อุณหภูมิ 39.2°C แพทย์ได้ประวัติว่ามีไข้ข้างบ้านตาย จึงส่งถ่ายภาพรังสีทรวงอก พบมีรอยโรคที่ปอดเป็น Perihilar infiltration both Rt > Lt ให้การวินิจฉัยว่า ปอดอักเสบสงสัยจากเชื้อไข้หวัดนก จึงส่งเข้ารับการรักษาคือที่โรงพยาบาลศิริราช เวลา 00.30 น. (วันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548) แรกได้รับ ผู้ป่วยรู้สึกตัวดี ยังมีไข้ 38.5 °C หายใจปกติ คอแดงเล็กน้อย ฟังปอดพบมี rhonchi both side ถ่ายภาพรังสีทรวงอกซ้ำ พบรอยโรค (infiltration both upper lung Rt > Lt) ผลการตรวจนับเม็ดเลือด : WBC 11950 เซลล์/ลบ.มม. (Neutrophil 55.6%, Lymphocyte 36.3%), Plt. 528,000 เซลล์/ลบ.มม., O2 sat 98% ตรวจหาเชื้อไข้หวัดใหญ่ชนิด A ด้วยวิธี Rapid test ให้ผลลบ ให้การรักษาด้วยยาปฏิชีวนะ Ampicillin 250 mg. และยาขยายหลอดลม (เนื่องจากมีประวัติเป็นโรคหอบหืดประจำ) ได้เก็บตัวอย่างสารคัดหลั่งโดยการทำ Nasopharyngeal wash ส่งตรวจหาสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสไข้หวัดนก ที่ห้องปฏิบัติการโรงพยาบาลศิริราช คู่ขนานไปกับกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ผลการตรวจด้วยวิธี Real time RT-PCR และ RT-PCR ให้ผลบวกตรงกัน อาการผู้ป่วยดีขึ้นเป็นลำดับ จนถึงขณะนี้ปกติแล้ว

ผู้ป่วยอาศัยอยู่กับครอบครัวของป้ารวม 5 คน ในบ้านชั้นเดียว ขนาด 4X6 เมตร ที่แขวงบางชัน เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร ปกติช่วงกลางวันทีป้าไปทำงาน จะฝากให้ย่าซึ่งอยู่บ้านข้างเคียงดูแล และแกนี้มีบ้านทั้งหมด 6 หลังคาเรือน ในพื้นที่ประมาณ 1 ไร่ (รูปแสดง) เกือบจะเป็นญาติกันทั้งหมดรวม 20 คน มีสุนัข 8 ตัว เลี้ยงไก่ทั้งหมด 3 ตัว (ไก่ชน ไก่แจ้ และ ไก่พันธุ์เนื้อ อย่างละตัว) โดยที่สาวป้าเป็นผู้เลี้ยงแบบปล่อยอิสระ และไก่มักจะหากินรอบ ๆ เล้าในบริเวณพื้นที่ประมาณ 4X4 เมตร ซึ่งมีสภาพชื้นแฉะ มีน้ำขัง พบอุจจาระไก่ในบริเวณเล้าพอสมควร วันที่ 31 ตุลาคม พ.ศ. 2548 หลังกลับจากงานบุญจลินที่ปราจีนบุรี พบว่า ไก่ตายทั้งหมด โดย 1 ตัวน่า มีหนอนขึ้นแล้ว ญาติ 3 คนช่วยกันเก็บซากไก่ด้วยมือเปล่าใส่ถุงดำ ไปทิ้งที่ถนนหน้าบ้าน รอรถขยะมาเก็บ ส่วนซากที่เฝ้า เก็บใส่กระสอบโยนทิ้งป่าข้างบ้าน ผู้ป่วยและย่าไม่มีประวัติสัมผัสไก่โดยตรง แต่ผู้ป่วยมักเดินด้วยเท้าเปล่าและเล่นกับเด็กวัยใกล้เคียงกัน ในบริเวณพื้นดินรอบบ้าน ซึ่งเป็นบริเวณเดียวกับที่ไก่ทั้ง 3 ตัวดังกล่าวออกหากิน สภาพแวดล้อมในละแวกนั้น มีทุ่งนาอยู่ห่างประมาณ 50 เมตร มักมีนกบินมาหากินจำนวนมาก แต่ไม่เคยพบซากนกตาย

รูปแสดงแผนผังบ้านผู้ป่วย และทิศทางที่ผู้ป่วยเดินเล่น ในละแวกบ้าน แขวงคลองสามวา กรุงเทพมหานคร

คณะผู้สอบสวน ได้ทำการค้นหาผู้ป่วยรายใหม่ และติดตามผู้สัมผัสในชุมชนทั้ง 19 คน พบว่า ยาผู้ป่วยมีอาการไข้ต่ำ ๆ ไอ หายใจเหนื่อย เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลนพรัตนราชธานีวันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2548 ผลการเอกซเรย์ปอดอักเสบข้างขวา หลังได้รับการรักษา อาการทุเลาจนเป็นปกติ ได้รับการผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการในภายหลัง แจ้งว่า สาเหตุจากเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิด A สายพันธุ์ H3 นอกจากนี้ยังพบอีก 2 รายที่มีอาการไข้ ไอ มีน้ำมูก ได้ทำการเก็บตัวอย่างสารคัดหลั่งโดย Nasopharyngeal swab จากผู้ที่มีอาการดังกล่าว และผู้สัมผัสใกล้ชิดผู้ป่วยรวม 12 คน ส่งตรวจที่ห้องปฏิบัติการ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ผลการตรวจพบสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ชนิด A สายพันธุ์ H3 จำนวน 8 คน พร้อมทั้งได้เก็บตัวอย่างเลือดผู้สัมผัสทุกรายในชุมชนจำนวน 19 คน เพื่อส่งตรวจหาระดับภูมิคุ้มกันต่อเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ ที่ห้องปฏิบัติการโรงพยาบาลศิริราช และเก็บตัวอย่างเลือดสุนัข 4 ตัว ส่งตรวจที่สถาบันสุขภาพสัตว์ กรมปศุสัตว์ อยู่ระหว่างรอผลการตรวจ

ข้อเสนอแนะ

ผู้ป่วยรายนี้ น่าจะมีโอกาสรับเชื้อจากการสัมผัสสารคัดหลั่งของไก่ตายที่ปนเปื้อนบริเวณพื้นดิน ซึ่งผู้ป่วยเดินเล่นด้วยเท้าเปล่าเป็นประจำ นับเป็นผู้ป่วยยืนยันรายที่สี่ในรอบปี 2548 มาตรการป้องกันควบคุมโรคที่ได้เสนอขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้ดำเนินการไปแล้วและยังคงต้องติดตามอย่างต่อเนื่อง มีดังนี้

1. ทีมปศุสัตว์ และสำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร ได้ทำการฉีดพ่นยาฆ่าเชื้อในบริเวณที่เลี้ยงไก่ และรอบ ๆ บ้าน พร้อมทั้งสุ่มตรวจหาเชื้อไข้หวัดนกจาก ไก่ สัตว์ปีก ในรัศมี 1 กิโลเมตร
2. ขอให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่ ติดตามเฝ้าระวังอาการในผู้สัมผัสผู้ป่วย ติดต่อกันไม่น้อยกว่า 10 วัน หากพบผู้ที่มีอาการไข้ ให้ส่งสถานบริการสาธารณสุขเพื่อการตรวจรักษาอย่างเหมาะสมต่อไป

ขอขอบคุณ ทีมเฝ้าระวังสอบสวนโรคเคลื่อนที่เร็ว (SRRT) สำนักระบาดวิทยา, ศูนย์บริการสาธารณสุขที่ 43 มีนบุรี, สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร, สถาบันสุขภาพสัตว์ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, โรงพยาบาลศิริราช, โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี, กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข, สำนักงานเขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

ข่าว SRRT นี้มีรางวัล

ขอเชิญผู้สนใจ เข้าร่วมประกวดชิงรางวัลเงินสด 2 รายการ คือ

1. การประกวดคำขวัญทีม SRRT

2. การประกวดภาพถ่ายพร้อมคำบรรยายกิจกรรมทีม SRRT

➤ กำหนดเวลาส่งภายในวันที่ 10 มกราคม พ.ศ. 2549

➤ ประกาศผลการตัดสิน : วันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2549

➤ รายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ : <http://epid.moph.go.th/srrt/srrtmenu.html>

